

រាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា

គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

ឆ្នាំ១៩៧៩-២០០៣

CAMBODIAN PEOPLE'S PARTY 1979-2003

សារណាបក្ស

ផ្នែកបរិញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់

និស្សិត : ស៊ុ មេន

សាក្សីការពារ : ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ប៊ែន ជារតី

ផ្នែកបរិញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ជំនាន់ទី២

មុខជំនាញ : វិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ

ការពារ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៣

ព័ត៌មានសកម្មភាព

គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៧៩

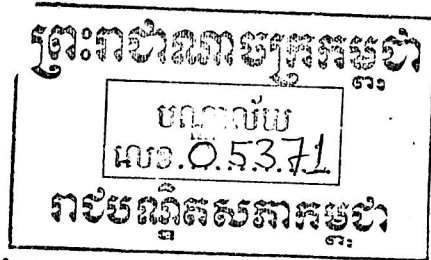
២០០៣

CAMBODIAN PEOPLE'S PARTY 1979-2003

សមាជិក
គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

និស្សិត : សុ មេន

សាកលវិទ្យាល័យ : វិទ្យាស្ថានប្រជាជន ប៉ោយ ប៉ែន

គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា
មុខជំនាញ : វិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ

គណៈប្រតិភូ

១. សាកលវិទ្យាល័យ បណ្ណប័ណ្ណ រស់ ចន្ទឫស្សី
២. សាកលវិទ្យាល័យ បណ្ណប័ណ្ណ សុខ ឌុប
៣. សាកលវិទ្យាល័យ បណ្ណប័ណ្ណ ប៉ោយ ប៉ែន
៤. សាកលវិទ្យាល័យ បណ្ណប័ណ្ណ ខៀវ ថាវី
៥. សាកលវិទ្យាល័យ បណ្ណប័ណ្ណ សៀង រដ្ឋបាល

ការពារ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៣

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

Office of the Council of Ministers

បណ្ឌិត ម៉ែន ជ័យរតន

ប្រឹក្សាអមទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

ច័ន្ទ/ទូរសារ: ០២៣ ៨៨០ ៦៣១

០១២-៣១១ ៨៧២/០១១-៨៧៦ ០១៨

លេខ: pendareth@yahoo.com

pendareth@camnet.com.kh

លិខិតបញ្ជាក់

ខ្ញុំ បណ្ឌិត **ម៉ែន ជ័យរតន** សាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំ និស្សិត ឈ្មោះ **សូ មេន** ដែលបានសរសេរ សារណាមាន
ណាងជើងថា " គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៧៩-២០០៣ " ដើម្បីបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ជំនាន់ទី២
ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ នៅរាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសារណាជាលើកចុងក្រោយរួចមកឃើញថា សារណារបស់និស្សិត **សូ មេន** អាច
ក៏ទៅតាមខ្លួននៅបណ្ណាល័យរាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា និងបណ្ណាល័យនានាតាមសេចក្តីត្រូវការ ។

ខ្ញុំសូមធ្វើការបញ្ជាក់ និងវាយតម្លៃថានិស្សិត **សូ មេន** សក្តិសមនឹងទទួលបានសញ្ញាប័ត្រ បរិញ្ញាប័ត្រ
ជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ ពិតប្រាកដមែន ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៤

សាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំ

បានឃើញ និងឯកភាព

ប្រធានគណៈកម្មការឯកទេស

សាស្ត្រាចារ្យ បណ្ឌិត **ម៉ែន ជ័យរតន**

បណ្ឌិត **សេង ឡាន់**

មាតិកា

ចំណងជើងអត្ថបទ	ទំព័រ
ចំណងជើងរង	
មាតិកា.....	I
CONTENTS	VI
ការឧទ្ទិសស្នាដៃ.....	VIX
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ.....	X
តារាងពាក្យបំព្រួញ.....	XII
តារាងពន្យល់ពាក្យ.....	XIII
សង្ខេបសារណា.....	IVX
លំណាំដើម.....	00១
សេចក្តីផ្តើម.....	00៣

ជំពូក ១

ប្រវត្តិសង្ខេបរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

១-ការកើត និងការវិវត្តន៍នៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា.....	0១0
១.១-គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងសម័យទាមទាររករាជ្យ ១៩៤៥-១៩៥៤.....	0១0
១.២-គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម ១៩៥៤-១៩៧០.....	0១៣
១.៣-គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងសម័យសាធារណរដ្ឋខ្មែរ ១៩៧០-១៩៧៥.....	0១៧
១.៤-គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ១៩៧៥-១៩៧៩.....	0១៩
 ២-រណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា ២ ឆ្នាំ ១៩៧៩.....	 0២២
២.១-កំណើតរណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា ២-ឆ្នាំ-១៩៧៨.....	0២២
២.២-គណៈកម្មាធិការមជ្ឈិមរណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា.....	0២៥
២.៣-គោលការណ៍១១ចំនុចរបស់រណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា ១៩៧៨.....	0២៦

៣.សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៧៩ -----	០២៩
៣.១-ការចាប់បដិសន្ធិ និងសកម្មភាពរបស់រដ្ឋបដិវត្ត-----	០២៩
៣.២-សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា និងកម្លាំងប្រជាពលរដ្ឋក្រោមការដឹកនាំរបស់បក្ស--	០៣០
៣.៣-បក្ស និងរដ្ឋត្រូវបានពង្រឹងដើម្បីជាកម្លាំងស្នូលរបស់ចលនាបដិវត្តន៍-----	០៣១
៤.ការរៀបចំឡើងវិញរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា -----	០៣៣
៤.១-ការរស់ឡើងវិញរបស់ជាតិ ក្នុងស្ថានភាពសន្តិភាពផង និងសង្គ្រាមផង-----	០៣៣
៤.២-ការរៀបចំខ្លួនឡើងវិញរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា-----	០៣៤
៤.៣-ការកសាងកម្លាំងបក្សឡើងវិញ-----	០៣៩

ជំពូក ២

នយោបាយរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

១.កម្មវិធីនយោបាយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា -----	០៤២
១.១-នយោបាយក្នុងប្រទេស-----	០៤៣
១.២-នយោបាយសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច-----	០៤៥
១.៣-នយោបាយការបរទេស-----	០៤៨
២.របបនាសម្ព័ន្ធគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា -----	០៥១
២.១-សមាជិកគាំទ្រ-----	០៥២
២.២-សមាជិកសកម្ម-----	០៥២
២.៣-ក្រុមការងារពង្រឹងមូលដ្ឋាន-----	០៥៣
២.៤-ភ្នាក់ងារគណបក្ស-----	០៥៣
៣.វិវាទ និង សម្ព័ន្ធភាពរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា -----	០៥៥
៣.១-វិវាទក្នុងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា-----	០៥៥
៣.២-សម្ព័ន្ធភាពគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និង គណបក្សហ៊ុនស៊ីនប៉ិច-----	០៥៦
៣.៣-កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយគណបក្ស ហ៊ុនស៊ីនប៉ិច-----	០៥៧

ជំពូក ៣

របបសម្ព័ន្ធ ឬប្រព័ន្ធនយោបាយ

១.ការកសាងបក្សខាងនយោបាយ សតិអារម្មណ៍ និងចាត់តាំង -----	0៦0
១.១-ការកសាងបក្សខាងនយោបាយ-----	0៦១
១.២-ការកសាងបក្សខាងសតិអារម្មណ៍-----	0៦១
១.៣-ការកសាងបក្សខាងចាត់តាំង-----	0៦៣
២.លក្ខន្តិកៈរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា -----	0៦៨
២.១- គោលការណ៍កសាងគណបក្ស-----	0៦៩
២.២- លក្ខណៈសម្បត្តិចូលជាសមាជិក-----	0៧0
២.៣-គោលការណ៍ចាត់តាំង និងខ្សែរយៈចាត់តាំងរបស់គណបក្ស-----	0៧១
២.៤-អង្គការមូលដ្ឋានរបស់គណបក្ស-----	0៧២
២.៥-មហាសន្និបាតតំណាងទូទាំងប្រទេស និងគណៈកម្មាធិការកណ្តាលនៃគណបក្ស-----	0៧៣
២.៦-តួនាទីរបស់គណបក្សចំពោះរដ្ឋ និងអង្គការសង្គម-----	0៧៤
៣.មនបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា -----	0៧៧
៣.១-មហាសន្និបាតតំណាងទូទាំងប្រទេស-----	0៧៨
៣.២-គណៈកម្មាធិការកណ្តាល-----	0៧៩
៣.៣-គណៈអចិន្ត្រៃយ៍នៃគណៈកម្មាធិការកណ្តាល-----	0៨៨
៣.៤-គណៈប្រចាំការរបស់គណៈអចិន្ត្រៃយ៍-----	0៩0
៣.៥-ស្ថាប័នជំនួយការរបស់គណបក្ស-----	0៩១
៣.៦-គណៈកម្មាធិការគណបក្សមូលដ្ឋាន-----	0៩១
៤.អ្នកដឹកនាំកំពូលនៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន -----	0៩៦
៤.១-សម្តេច ហង់ លីន -----	0៩៦
៤.២-សម្តេច ជា ស៊ីម -----	0៩៧
៤.៣-សម្តេច ហ៊ុន សែន -----	0៩៧

ជំពូក ៤

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្រោមការរួមចំណែកកសាង និងដឹកនាំពី
គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

១-សកម្មភាពគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងការចូលរួមចរចាស្វែងរកសន្តិភាព-----	១០០
១.១-ការចរចានៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី-----	១០១
១.២-ការចរចានៅប្រទេសថៃ-----	១០៥
១.៣-កិច្ចព្រមព្រៀងនៅទីក្រុងប៉ារីស ប្រទេសបារាំង-----	១១១
២-ការប្តូររបបនយោបាយរបស់គណបក្សប្រជាជនឆ្នាំ ១៩៩១-១៩៩៣-----	១១៣
២.១-ការផ្លាស់ប្តូរពីបក្សប្រជាជនបដិវត្តកម្ពុជា មកជា គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា-----	១១៣
២.២-ទំនាក់ទំនងរវាងរដ្ឋកម្ពុជា (គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា) ជាមួយអ៊ីនតាក់ -----	១១៦
២.៣-គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាជាអ្នកការពារកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់របស់ប្រជាជន-----	១១៨
៣-រាជរដ្ឋាភិបាលដែលដឹកនាំដោយសហនាយករដ្ឋមន្ត្រីឆ្នាំ ១៩៩៣-១៩៩៨-----	១១៩
៣.១-លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតឆ្នាំ ១៩៩៣-----	១២០
៣.២-ការបែងចែកអំណាចរបស់គណបក្សក្នុងរដ្ឋាភិបាលចំរុះកម្ពុជា-----	១២១
៣.៣-យុទ្ធសាស្ត្រនៃនយោបាយឈ្នះ-ឈ្នះរបស់សម្តេច <i>ហ៊ុន សែន</i> -----	១២៤
៤-រាជរដ្ឋាភិបាលក្រោមការដឹកនាំរបស់គណបក្សប្រជាជនឆ្នាំ ១៩៩៨-២០០៣-----	១២៧
៤.១-លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតឆ្នាំ ១៩៩៨-----	១២៧
៤.២-ជ័យជំនះដ៏ពិតប្រាកដរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា-----	១៣៣
៤.៣-សមាសភាពដឹកនាំរបស់គណបក្សប្រជាជននៅក្រសួងសំខាន់ៗ -----	១៣៥
៥-កម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨-២០០៣-----	១៣៦
៥.១-វិស័យនយោបាយ-----	១៣៦
៥.២-គោលនយោបាយក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច-----	១៤៣
៥.៣-យុទ្ធសាស្ត្រត្រីកោណ-----	១៥០
៥.៤-កម្មវិធីវិជ្ជាជីវៈ និងវិសហមជ្ឈការក្នុងការបោះឆ្នោត ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ -----	១៥៤

៦. ទិសដៅឆ្ពោះទៅរកការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រឆ្នាំ ២០០៣-----	១៦៥
៦.១-ការប្តេជ្ញាចិត្តជាយុទ្ធសាស្ត្ររបស់គណបក្ស-----	១៦៦
៦.២-ការងារជាក់ស្តែងដែលត្រូវធ្វើចាប់ពីពេលនេះដល់ថ្ងៃបោះឆ្នោត-----	១៦៦
៦.៣-អំពីរចនាសម្ព័ន្ធដឹកនាំនៅពេលយុទ្ធនាការបោះឆ្នោត-----	១៧០

ជំពូក ៥

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗដែលសំរេចបានដោយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

១. សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ១៤ឆ្នាំ របស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា-----	១៧១
១.១-វិស័យអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាល-----	១៧១
១.២-វិស័យវប្បធម៌-----	១៧២
១.៣-វិស័យសង្គមកិច្ច-----	១៧៣
១.៤-វិស័យសុខាភិបាល-----	១៧៤

២. សមិទ្ធផលសំខាន់ៗឯករាជ្យបានក្រោមការដឹកនាំរបស់សម្តេច ហ៊ុន សែន

ឆ្នាំ ១៩៩៩-២០០២-----	១៧៥
២.១-ការងារពង្រឹងសន្តិភាព ស្ថិរភាព សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់ -----	១៧៥
២.២-ការងារកំណែទម្រង់រដ្ឋ និងសមាហរណកម្ម-----	១៧៧
២.៣-ការងារកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ-----	១៨៣
២.៤-ការងារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យសេដ្ឋកិច្ច-----	១៩០

៣. សមិទ្ធផលធំៗទាំង ៨ របស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា-----

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន-----	១៩៨
កាលប្បវត្តិ-----	២០០
ឯកសារពិគ្រោះ-----	២០៥

ឧបសម្ព័ន្ធ

រូបភាពនៃសកម្មភាពរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

CONTENTS

Cambodian People's Party from 1979 to 2003

Introduction.....	003
-------------------	-----

Chapter I: Brief biography of Cambodian People's Party

1-Emergence and Development of Cambodian People's Party.....	010
1.1-Cambodian People's Party in the period of fighting for independence 1945-1954.....	010
1.2-Cambodian People's Party in People Socialist time 1954-1970.....	012
1.3-Cambodian People's Party in Khmer Republic time 1970-1975.....	013
1.4-Cambodian People's Party in Democratic Kampuchea regime 1975-1979....	019
2-Kampuchean National United Front for Salvation.....	022
2.1-Initiation of Kampuchean National United Front for Salvation on 2Dec1978....	022
2.2- Central Committee of Kampuchean National United Front for Salvation ...	025
2.3-The Eleven principles of Kampuchean National United Front for Salvation in 1978.....	026
3-People's Republic of Kampuchea in 1979.....	029
3.1-Incarnation and Activities of the State after Revolution	029
3.2-People's Republic of Kampuchea and Citizen Force Under the guidance of the party.....	030
3.3-The party and State were Strengthened as the Core of Revolution any Movement.....	031
4-Survival of Cambodian People's Party.....	033
4.1-Survival of nation in peace and war situation.....	033
4.2-Reconstitution of Cambodian People's Party.....	034
4.3-Force Re-building of the Cambodian People's Party.....	039

Chapter II: Policy of Cambodian People's Party

1-Political programs of Cambodian People's Party.....	042
1.1-Interior Policy.....	043
1.2-Sectional Policy.....	045
1.3-Foreign Affairs Policy.....	048
2-Structure of Cambodian People's Party.....	051
2.1-Supportive members.....	052
2.2-Active members.....	052
2.3-Reinforcement Groups in basic level.....	053
2.4-Agents of Cambodian People's Party.....	053

3-Conflict and Alliance of Cambodian People's Party.....	055
3.1-Conflict in Cambodian People's Party.....	055
3.2-Alliance between Cambodian People's Party and Funcinpec Party.....	056
3.3-Cooperation with Funcinpec Party.....	057

Chapter III: Structure or Political system

1-Party's building in Political feelings and nomination.....	060
1.1-Party Building on Politics.....	061
1.2-Party Building on emotion	061
1.3- Party Building on organisation.....	063
2-Statutes of Cambodian People's Party.....	068
2.1-Building Principle of the Party.....	069
2.2-How to Be a member of the party.....	070
2.3-Nominating principles and network of the Party.....	071
2.4-Base level Organization of the party.....	072
2.5-Overall Country convention and Central Committee of the Party.....	073
2.6-Duty of the Party to State and Social Organizations.....	074
3-Regulation of Cambodian People's Party.....	077
3.1-National Convention.....	078
3.2-Central Committee.....	079
3.3-Permanent Board of Central Committee.....	088
3.4-The Reserves of Permanent Board.....	090
3.5-Assistance institution of the Party.....	091
3.6-Committee of the Party in basic level.....	091
4-Present Top Leader of Cambodian People's Party.....	096
4.1-Samdech HENG SAMRIN.....	096
4.2-Samdech CHEA SIM.....	097
4.3-Samdech HUN SEN.....	097

Chapter IV: Royal Government of Cambodia Under the Co-construction and Leading of Cambodian People's Party

1-Cambodian People's Party in the process of negotiation for peace.....	100
1.1-Negotiation in Indonesia.....	101
1.2-Negotiation in Thailand.....	105
1.3-The peace agreement in Paris, France.....	111
2-Political Change of Cambodian People's Party from 1991-1993.....	113
2.1-The Change from Kampuchean People's Revolutionary Party to Cambodian People's Party.....	113
2.2-Relationship Between State of Cambodia (CPP) and UNTAC.....	116
2.3-CPP as the Protector of People's Legal Possession.....	118
3-Royal Government of Cambodia Led by Co-prime ministers in 1993-1998.....	119
3.1-Result of national election in 1993.....	120

3.2-Power Allocation of the Party in Coalition Government.....	121
3.3-Win-Win Political Strategy of Samdech HUN SEN.....	124
4-Royal Government of Cambodia Under the Leading of Cambodian People's Party from 1998-2003.....	127
4.1-Result of national election in 1998.....	127
4.2-Coalition Government between Cambodian People's Party & Funcinpec.....	133
4.3-Leading Components of Cambodian People's Party in main ministries.....	135
5-Political Programs of Royal Government of Cambodia from 1998-2003.....	136
5.1-Politics Area.....	136
5.2-Policy in Economical area.....	143
5.3-Triangular Strategy.....	150
5.4-Decentralization and Co-decentralization Programs in Communal Council Election.....	154
6-Goal to national Election year 2003.....	165
6.1-Principal determination of the Party.....	166
6.2-Certain Work to Be Done from Now to the Election date.....	166
6.3- Leading Structure During Election Campaign.....	170
 Chapter V: Main Achievements Completed by Cambodian People's Party	
1-Main Accomplishments of Cambodian People's Party in 14 years.....	171
1.1- Education and Training.....	171
1.2-Cultural Area.....	172
1.3-Social Work.....	173
1.4-Health Work.....	174
2-Main Accomplishments Received Under the Guidance of Samdech HUN SEN from 1999-2002.....	175
2.1- Reinforcement Work on Peace, Stability, Security, and Order.....	175
2.2-State Reformation and Integrity.....	177
2.3-Poverty Reduction.....	183
2.4-Development on Economy.....	190
3-Main Eight Achievements of Cambodian People' Party.....	196
Conclusion.....	198
Chronological Order.....	200
Reference.....	205
Index	
Picture of Activities of Cambodian People's Party	